

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 750/2017-7

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 20. decembra 2017 v senáte zloženom z predsedu Ladislava Orosza (sudca spravodajca), zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Lajosa Mészárosa predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKČIA], [REDAKČIA], zastúpeného Advokátskou kanceláriou Nicol Hlaváčiková s. r. o., Bočná 10, Košice, v mene ktorej koná advokátka JUDr. Nicol Hlaváčiková, ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Košice II v konaní vedenom pod sp. zn. 43 C 139/2007, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKČIA] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 24. októbra 2017 doručená sťažnosť [REDAKČIA], [REDAKČIA] (ďalej len „sťažovateľ“),

zastúpeného Advokátskou kanceláriou Nicol Hlaváčiková s. r. o., Bočná 10, Košice, v mene ktorej koná advokátka JUDr. Nicol Hlaváčiková, ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Košice II (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 43 C 139/2007.

Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ 17. júla 2007 podal okresnému súdu návrh na vydanie platobného rozkazu, ktorým sa domáhal zaplatenia sumy 15 422 Sk s prísl. voči správcovi bytového domu (ďalej len „žalovaný“), v ktorom býva, z dôvodu nesprávneho vyúčtovania služieb za rok 2004. Konanie o návrhu sťažovateľa bolo pôvodne vedené pod sp. zn. 23 Ro 266/2007. Dňa 21. augusta 2007 okresný súd vydal platobný rozkaz, proti ktorému žalovaný podal odpor.

V nadväznosti na žalovaným podaný odpor bol návrh sťažovateľa zaevidovaný pod sp. zn. 43 C 139/2007. Po vykonaní potrebných procesných úkonov okresný súd nariadil prvé pojednávanie vo veci na 20. október 2008. Ďalšie pojednávania sa uskutočnili 4. februára 2010, 4. apríla 2011, 16. apríla 2012 a 7. júna 2012. Následne okresný súd uznesením sp. zn. 43 C 139/2007 z 12. marca 2013 konanie prerušil do právoplatného skončenia konania vedeného okresným súdom pod sp. zn. 14 C 58/2005, ktoré malo rovnaký okruh účastníkov a obdobný predmet konania. Sťažovateľ hodnotí prerušenie napadnutého konania ako nesprávny a nelogický postup okresného súdu, keďže inicioval konanie vedené pod sp. zn. 43 C 139/2007 z dôvodu, že v konaní vedenom pod sp. zn. 14 C 58/2005 okresný súd uznesením z 20. mája 2006 nepripustil rozšírenie žaloby o sumu, ktorá je teraz predmetom konania vo veci sp. zn. 43 C 139/2007, argumentujúc tým, že *„výsledky doterajšieho konania nemôžu byť podkladom pre konanie o zmenenom návrhu“*. Konanie vedené okresným súdom pod sp. zn. 14 C 58/2005 bolo právoplatne skončené 15. januára 2016.

Okresný súd v napadnutom konaní nariadil pojednávanie na 9. jún 2017, ktoré následne zrušil a nariadil nový termín pojednávania na 19. október 2017. Sťažovateľ konštatuje, že na pojednávaní konanom 19. októbra 2017 okresný súd „*vyniesol rozsudok v môj neprospech. Ak som dobre vyrozumel ústnemu zdôvodneniu, bol môj návrh označený za opodstatnený, no premlčaný.*“. Napadnuté konanie nebolo v čase doručenia sťažnosti ústavnému súdu právoplatne skončené.

Sťažovateľ poukazuje na skutočnosť, že od podania žaloby uplynulo viac ako 10 rokov. Predmet sporu podľa jeho názoru nie je právne ani fakticky zložitý, pričom on ako účastník konania nijakým spôsobom neprispel k celkovej dĺžke napadnutého konania. Okresný súd koná podľa názoru sťažovateľa neefektívne a zdĺhavo, pričom súdne konanie trvajúce viac ako 10 rokov nie je podľa neho akceptovateľné za žiadnych okolností. Sťažovateľ zdôrazňuje, že na šiestich pojednávaniach bol predmet sporu neustále opakovane skúmaný, viedlo to však iba k nelogickému prerušeniu konania. Podľa jeho názoru by ústavný súd mal pri rozhodovaní o jeho sťažnosti zohľadniť aj obdobie, počas ktorého bolo napadnuté konanie prerušené, keďže dôvod prerušenia konania neobstojí.

Sťažovateľ sa domáha aj priznania primeraného finančného zadosťučinenia, čo odôvodňuje právnou neistotou, v ktorej sa dlhodobo nachádza, ako aj nárastom sankčných poplatkov u žalovaného, čím sa dostáva do permanentnej finančnej neistoty.

Na základe uvedenej argumentácie sa sťažovateľ domáha, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie o nej nálezhoto takto rozhodol:

„... základné právo [redacted] na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov zaručené v článku 48 odsek 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Košice II v konaní vedenom pod sp. zn. 43 C/139/2007 porušené bolo;

- Okresnému súdu Košice II sa v konaní vedenom pod spis. zn. 43 C/139/2007 prikazuje konať bez zbytočných prieťahov;

- [REDACTED] priznáva finančné zadosťučinenie v sume 4.000 EUR... ktoré je Okresný súd Košice II povinný vyplatiť...
- [REDACTED] priznáva náhradu trov právneho zastúpenia v sume 312,34 EUR...“

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd každý návrh prerokuje bez prítomnosti sťažovateľa a zisťuje, či sťažnosť spĺňa zákonom predpísané náležitosti a či nie sú dôvody na jej odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy zjavne neopodstatnené alebo podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Z § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď napadnutým postupom alebo napadnutým rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to predovšetkým pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou,

porušenie ktorých sa namietalo, ale aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takúto možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 55/05, IV. ÚS 288/05). Za zjavne neopodstatnenú preto možno považovať sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

Sťažovateľ namieta, že postupom okresného súdu v napadnutom konaní došlo k porušeniu jeho základného práva podľa čl. 48 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov garantovaného v čl. 48 ods. 2 osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv neexistujú zásadné odlišnosti (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03, IV. ÚS 105/07) čo umožňuje preskúmať ich namietané porušenie spoločne.

Ústavný súd vo svojej ustálenej judikatúre opakovane zdôrazňuje, že ochranu základnému právu na konanie bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (ako aj právu podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) poskytuje len vtedy, ak bola sťažnosť pred ústavným

súdom uplatnená v čase, keď k namietanému porušeniu označeného práva ešte mohlo dochádzať alebo porušenie v tom čase ešte mohlo trvať (m. m. I.ÚS 34/99, III. ÚS 20/00, II. ÚS 204/03, IV. ÚS 102/05). Ak v čase, keď sťažnosť bola ústavnému súdu doručená, už nemôže dochádzať k porušovaniu označeného základného práva, ústavný súd sťažnosť odmieta ako zjavne neopodstatnenú podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde (napr. II. ÚS 55/02).

V nadväznosti na uvedený právny názor ústavný súd pripomína, že jednou zo základných pojmových náležitostí sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je požiadavka, že musí smerovať proti aktuálnemu a trvajúcej zásahu orgánov verejnej moci do základných práv sťažovateľa. Uvedená požiadavka vychádza zo skutočnosti, že takáto sťažnosť zohráva významnú preventívnu funkciu ako účinný prostriedok k tomu, aby sa predišlo neprípustnému zásahu do základných práv, a v prípade, že už k takému zásahu došlo a jeho účinky stále trvajú, aby sa v porušovaní týchto práv ďalej nepokračovalo (m. m. IV. ÚS 225/05, III. ÚS 317/05, II. ÚS 67/06).

Zo sťažnosti zjavne vyplýva, že okresný súd vo veci rozhodol o návrhu sťažovateľa na pojednávaní konanom 19. októbra 2017, t. j. v čase podania sťažnosti ústavnému súdu (24. októbra 2017) okresný súd už nemohol porušovať základné právo sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ani jeho právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Na základe uvedeného ústavný súd pri predbežnom prerokovaní odmietol sťažnosť sťažovateľa ako zjavne neopodstatnenú podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti bolo už bez právneho významu, aby ústavný súd rozhodoval o ďalších návrhoch sťažovateľa uplatnených v sťažnosti.

Nad rámec tohto rozhodnutia ústavný súd považuje za vhodné k tej časti argumentácie sťažovateľa, ktorou okresnému súdu vytýka nesprávny postup pri prerušení napadnutého konania, poznamenať, že sťažovateľovi nič nebránilo podať proti uzneseniu okresného súdu o prerušení napadnutého konania z 12. marca 2013 odvolanie, pokiaľ bol

toho názoru, že prerušenie konania je nedôvodné. Prípustnosť odvolania proti uzneseniu o prerušení konania bola do Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) zavedená novelizáciou vykonanou zákonom č. 384/2008 Z. z. (účinnou od 15. októbra 2008), a to v rámci § 170 ods. 3 OSP, podľa ktorého uznesením upravujúcim vedenie konania nie je uznesenie o prerušení konania, z čoho plynie, že proti uzneseniu o prerušení konania bolo odvolanie prípustné v zmysle § 201 OSP (napríklad uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6 Cdo 28/2011 zo 14. septembra 2011).

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku bolo už bez právneho významu, aby ústavný súd rozhodoval o ďalších požiadavkách sťažovateľa uplatnených v sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 20. decembra 2017